

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 22Csp/149/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2322204314
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Mičeková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2322204314.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou Mgr. Janou Mičekovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast.: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. D., E.. XX.XX.XXXX, J. I. A., J. Č. A. XXXX/X, o zaplatenie 3045,45 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 11.11.2022 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3045,45 eura spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 3045,45 eura od 17.09.2022 do zaplatenia, súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 14.07.2021 medzi postupcom Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176 a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 12.05.2017 zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú obchodné podmienky postupcu. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanej peňažné prostriedky, pričom podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a v obchodných podmienkach. Žalobca zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy a postupca dňa 17.10.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 5329,65 eura, ktorá pozostávala z istiny vo výške 4051,43 eura, z riadneho úroku vo výške 570,45 eura a z úroku z omeškania vo výške 707,77 eura, v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaná čerpala peňažné prostriedky v celkovej výške 6160 eur a uhradila peňažné prostriedky v celkovej výške 3114,55 eura. Žalovaná po postúpení pohľadávky do dňa podania žaloby nevykonala ďalšie úhrady. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 3045,45 eura, pričom predstavuje rozdiel medzi čerpanými prostriedkami a úhradami žalovanej (6160 eur - 3114,55 eura = 3045,45 eura). Zvyšnú časť dlžnej sumy si žalobca neuplatňuje. Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania podľa § 517 ods.2 OZ počnúc dňom 17.09.2022, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti

postúpenia pohľadávky. Žalobca záverom poukázal na § 1 písm. a) v spojení s § 8 písm. a) zákona o mimoriadnych opatreniach v súvislosti s COVID 19, podľa ktorých premlčacia lehota v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynula. Žalobca má za to, že v predmetnej veci je premlčacia doba zachovaná.

3. Žalobca vo vyjadrení, ktoré bolo tunajšiemu súdu doručené dňa 11.01.2023, reagujúc na výzvu súdu uviedol, že v prejednávanej prípadе nebolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté plnenie v splátkach, v dôsledku čoho na vec ani nemožno aplikovať ust. § 565 OZ, ust. § 53 ods. 9 OZ. resp. ani ust. § 103 OZ. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.05.2017, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úverový rámec vo výške 1600 eur, a na základe ktorej žalovaná čerpala prostredníctvom platobnej karty peňažné prostriedky. Žalobca má za to, že z predložených dôkazov v súdnom konaní jednoznačne vyplýva, že v zmluve absentovala medzi pôvodným veriteľom a žalovanou dohoda o plnení v splátkach na dobu určitú ako je to v bežnej spotrebiteľskej úverovej zmluve. V zmluve bol dohodnutý len predschránený úverový rámec do 1600 eur (bez ohľadu na to, že štandardná výška mesačnej splátky bola dohodnutá na 56,50 eura). Zároveň žalobca poukázal i na to, že posudzovaný spotrebiteľský revolvingový úver je špecifickým bankovým produktom, na základe ktorého žalovaná čerpala peňažné prostriedky, ktoré však bola povinná vrátiť. Konečný termín splatnosti revolvingového úveru nebol zmluvne dohodnutý, ako ani konkrétny počet splátok. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že zmluva bola v spornom prípade uzavretá na dobu neurčitú, žalobca je preto názoru, že pôvodný veriteľ si stanovil čas povinnosti pre vyplatenie dlhu dlžníkom, a to zaslaním výzvy zo dňa 17.10.2019 (označenou ako „výzva k splateniu celého úveru“), kde žalovaná vyzvala na splnenie dlhu v zmysle ust. § 563 OZ. Podľa názoru žalobcu postupca v posudzovanom prípade nebol povinný dodržať ust. § 53 ods. 9 OZ, keďže v tomto prípade nebolo dojednané plnenie dlhu v splátkach. K ukončeniu zmluvného vzťahu došlo na základe podania zo dňa 17.10.2019, ku ktorému žalobca predložil poštový podací hárok, ktorý dostatočne preukazuje doručovanie písomnosti do dispozičnej sféry žalovanej. Žalobca tiež zastáva názor, že premlčacia doba nemohla začať plynúť pred vypovedaním zmluvy, z dôvodu, že žalobcov právo nebolo „actio nata“ a v prípade podania žaloby na príslušný súd pred zaslaním výpovede a ukončením zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou by bola žaloba zamietnutá ako predčasne podaná, pretože žalovaná mohla v zmysle uzatvorenej zmluvy naďalej čerpať finančné prostriedky do výšky úverového limitu a splácať pohľadávku spôsobom dojednaným v zmluve. Na základe uvedeného považuje žalobca za nesporné, že svoj nárok si mohol s úspechom uplatniť na súde až po ukončení zmluvy, a preto k začatiu plynutia premlčacej doby došlo najskôr dňa 18.10.2019 (deň nasledujúci po vyhotovení výpovede zmluvy). V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoCsp/52/2021 z 25.10.2022 a rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa 31.07.2008, sp. zn. 4Cdo/146/2008. Vzhľadom ku skutočnosti, že premlčacia doba začala plynúť najskôr odo dňa 18.10.2019, uplynula by dňa 18.10.2022. S prihliadnutím na ust. § 1 písm. a) v spojení s ust. § 8 písm. a) Zákona o mimoriadnych opatreniach v súvislosti s COVID 19 premlčacia lehota v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 neplynula, čo podľa žalobcu predstavuje predĺženie premlčacej doby o 76 dní. V spornom prípade premlčacia doba mala najskôr uplynúť dňa 18.10.2022, avšak s ohľadom na spočívanie premlčacích dób, uplynula až dňa 02.01.2023. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 11.11.2022, uplatnený nárok podľa žalobcu nie je premlčaný. Na podporu svojho tvrdenia žalobca spomenul rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13CoCsp/31/2022 z 06.12.2022, uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 9CoCsp/41/2022 z 29.09.2022 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 19CoCsp/28/2022 zo 07.12.2022.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 20.06.2023. Na pojednávanie sa nedostavil právny zástupca žalobcu a žalobca, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili. Súd v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) vec prejednal na pojednávaní bez ich prítomnosti. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že dlžoby, ktoré vznikli na jej meno ju prinútili zobrať jej bývalý partner, okrem tejto pôžičky má ešte pôžičku v Raiffeisen banke. Žalovaná uviedla, že zmluvu podpísala, pretože na ňu tlačil jej partner, vyhrážal sa jej, žalovaná na neho podala aj trestné oznámenie, lebo ju napadol aj fyzicky. Pôžičku splácal býval ex priateľ žalovanej. Žalovaná záverom uviedla, že pôžičku si zobrala pod nátlakom, musí si nájsť prácu a stará sa o trojročného syna.

5. Súd sa oboznámil so žalobou, vyjadrením žalobcu a listinnými dôkazmi založenými v spise, a to so zmluvou o postúpení pohľadávok č. 01/2022 zo dňa 16.09.2022, prílohou č. 1 - výška odplaty, prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 16.09.2022, zmluvou o spotrebiteľskom úvere - revolvingový

úvere zo dňa 12.05.2017, úverovými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. pre Úverovú kartu HC platnými od 12.04.2017 (ďalej ako ÚP), výzvou k splateniu celého úveru zo dňa 17.10.2019 s podacím hárkom, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 21.09.2022, prehľadom čerpania úveru a prehľadom splátok, pokusom o zmier zo dňa 18.10.2022 s podacím hárkom a zistil nasledovný skutkový a právny stav :

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 12.05.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej bezúčelový revolvingový úver s výškou úverového rámca 1600 eur. Žalovaná bola ako dlžníka povinná úver splácať, zaplatiť úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bola žalovaná povinná splácať v splátkach vo výške 3,53% z výšky úverového rámca (56,50 eura), s termínom splácania splátok do 20. dňa v mesiaci. Odplata bola dojednaná vo výške 28,80 % ročne, RPMN vo výške 32,90% ročne, priemerná RPMN bola uvedená vo výške 23,06% ročne a celková čiastka spojená s úverom bola v zmluve uvedená vo výške 1849,60 eura (za predpokladu, že k čerpaniu úveru dôjde okamžite, bezhotovostne, v celej výške, pri najvyšších poplatkoch a najvyššej úrokovej sadzbe, pri poskytnutí úveru na obdobie jedného roka a splatenie v dvanástich mesačných splátkach s rovnakou výškou istiny).

7. Z hlavy 5. Podmienky splácania úveru § 1 ÚP vyplýva, že poskytnutý úver musí klient splácať riadne a včas v pravidelných mesačných splátkach. Termín splatnosti a výška mesačnej splátky je určená v zmluve.

8. Z hlavy 6. Ukončenie úverovej zmluvy, §1 a § 2 ÚP, vyplýva, že zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú. V prípade, že sa klient oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, musí celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru).

9. Z prehľadu čerpania vyplýva, že žalovaná čerpala úver prevodom hotovosti na účet a to dňa 15.05.2017 vo výške 1600 eur, dňa 06.12.2017 vo výške 100 eur, dňa 08.02.2018 vo výške 100 eur, dňa 12.12.2018 vo výške 1600 eur, dňa 17.12.2018 vo výške 2600 eur a dňa 22.5.2019 vo výške 160 eur, t.j. spolu vo výške 6160 eur. Z prehľadu splátok žalovanej vyplýva, že žalovaná celkovo uhradila sumu 3114,55 eura.

10. Z výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 17.10.2019 vyplýva, že právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že v dôsledku jej omeškania s úhradou záväzkov, vyplývajúcich z úveru č. XXXXXXXXXXXX ju právny predchodca žalobcu vyzýva k splateniu celého úveru čerpaného na základe úverovej zmluvy. Výška dlžnej čiastky bola uvedená 4674,88 eura a lehota na zaplatenie najneskôr do pätnásť dní od spísania tejto výzvy na bankový účet uvedený vo výzve.

11. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 01/2022 zo dňa 16.09.2022 uzavretej medzi Home Credit Slovakia, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, v spojení s jej prílohou, postúpil postupca žalobcovi pohľadávku z úveru č. XXXXXXXXXXXX voči žalovanej v celkovej výške 5329,65 eura. Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky listom zo dňa 21.09.2022.

12. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

13. Podľa § 497 zák.č.513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej Obchodný zákonník), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

16. Podľa § 2 písm. a), b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

18. Podľa § 92 ods. 8 zák.č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (ďalej len zákon o bankách), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

23. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

24. Podľa § 524 ods. 1 a ods. 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

26. Podľa § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú, b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

27. Podľa § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

28. Súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 12.05.2017 uzatvorená spotrebiteľská zmluva, keď na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Súd po preskúmaní obsahu a predmetu zmluvy ako aj postavenia účastníkov zmluvy dospel k záveru, že právny vzťah založený predmetnou zmluvou je potrebné považovať za vzťah spotrebiteľský.

29. Žalobca si uplatňuje nárok zo zmluvy zo dňa 12.05.2017 a to z poskytnutia revolvingového úveru s výškou úverového rámca 1600 eur. V konaní nebolo sporné, že žalovaná vyčerpala od 15.05.2017 do 22.05.2019 prevodom hotovosti na účet sumu v celkovej výške 6160 eur, a že žalovaná pred zosplatením úveru zaplatila dvadsaťjeden splátok od 12.06.2017 do 20.05.2019, pričom poslednú platbu urobila dňa 20.05.2019. Takisto nebolo sporné, že žalovaná z poskytnutého úveru uhradila sumu v celkovej výške 3114,55 eura. Žalobca tvrdil, že v predmetnom prípade nebolo dohodnuté plnenie v splátkach v dôsledku čoho na vec nie je možné aplikovať § 565 OZ, § 53 ods. 9 OZ ani § 103 OZ a mal za to, že všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva začala plynúť najskôr dňa 18.10.2019, t.j. deň nasledujúci po vyhotovení výpovede úverovej zmluvy a uplynula by dňa 18.10.2022. S poukazom na § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony mal žalobca za to, že v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 premlčacia doba neplynula a došlo k jej predĺženiu o 76 dní. V spornom prípade tak premlčacia doba, podľa názoru žalobcu, uplynula až dňa 02.01.2023, a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 11.11.2022 uplatnený nárok nie je premlčaný.

30. V predmetnom konaní súd najskôr skúmal aktívnu legitímáciu žalobcu, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu a či teda žalobca je nositeľom práv pôvodného veriteľa a či si na základe toho môže vo vzťahu k žalovanej tieto práva uplatňovať v súdnom konaní. Podľa ustálenej súdnej praxe pod pojmom aktívna vecná legitímácia sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva uplatňovaný nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní; skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania; súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu jeho žaloby.

31. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť aj špeciálne ustanovenie k ust. § 565 OZ, ktorým je ust. § 53 ods. 9 OZ upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Súd má za to, že na predmetnú vec sa vzťahujú citované ustanovenia, keďže v predložených úverových podmienkach sa v Hlave 5. §1 výslovne uvádza, že poskytnutý úver musí klient splácať riadne a včas v pravidelných mesačných splátkach, pričom termín splatnosti a výška mesačnej splátky je určená v zmluve a v Hlave 6. § 2 sa výslovne uvádza, že v prípade, že sa klient oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, musí celý čerpaný úver na požiadanie splatiť (tzv. zosplatnenie úveru). Na predmetný vzťah sa tak nevzťahuje § 563 OZ. Podľa tohto ustanovenia OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V danom prípade však bolo dohodnuté, že dlžník je povinný plniť dlh v pravidelných mesačných splátkach, ktorých výška a splatnosť bola špecifikovaná v zmluve a zároveň zo zmluvy ani z ÚP nevyplýva, že by dlžník bol povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal, ale v rozpore s tým, z hlavy 6 § 2 ÚP vyplýva, že dlžník môže byť zo strany veriteľa požiadaný o plnenie celého čerpaného úveru iba v prípade ak sa dlžník oneskorí s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, t.j. veriteľ nemôže dlžníka požiadať o splnenie dlhu kedykoľvek ako to predpokladá § 563, ale iba za splnenia v ÚP uvedených podmienok.

32. Z predložených a vykonaných dôkazov tak vyplýva, že právny predchodca žalobcu nepostupoval pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého je povinný upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zosplatnenie podľa § 565 OZ. Výzvou zo dňa 17.10.2019 právny predchodca žalobcu iba vyzval žalovanú k splateniu celého úveru čerpaného na základe zmluvy a vyčíslil dlžnú čiastku na sumu 4.674,88 eura. Postup žalobcu tak nezodpovedá § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k platnému zosplatneniu úveru.

33. Podľa citovaného ustanovenia § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch je možné postúpiť iba takú pohľadávku z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na tretiu osobou, ktorá je po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (teda došlo k jej predčasnému zosplatneniu). V danom prípade ako súd uviedol v predchádzajúcom bode, predčasné zosplatnenie spotrebiteľského úveru (ku dňu 17.10.2019) bolo neplatné a teda k postúpeniu pohľadávky došlo skôr ako došlo k predčasnému zosplatneniu úveru. Ak určitú pohľadávku nie je možné postúpiť, keďže jej postúpenie je objektívne neprípustné, t.j. zakázané, potom jej následné postúpenie inému subjektu je v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle ustanovenia § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení pohľadávok, ale aj navonok voči dlžníkovi. Neplatné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu zakladá v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia § 39 OZ neplatnosť zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky, a teda nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v prebiehajúcom spore. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, súd žalobu zamietol.

34. Napriek tomu, že súd žalobcu zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie, súd sa pre úplnosť vyporiadal aj s premlčaním, keďže podľa názoru súdu bol nárok v konaní uplatnený po uplynutí premlčacej doby, t.j. oneskorene a v prípade spotrebiteľských zmlúv súd prihliada na premlčanie z úradnej povinnosti bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľavala.

35. Ust. § 565 OZ ako aj ust. § 53 ods. 9 OZ upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Samy o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. K začiatku plynutia premlčacej doby sa vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo/132/2021 zo dňa 15.12.2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020 z 29.11.2022 a sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022) tak, že všeobecne prijímaná zhoda na neprípustnosti plynutia premlčacej doby pred samotnou actio nata vylučuje, aby práve v spotrebiteľských vzťahoch platila opačná logika, ktorá legitimizuje spätný začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 Občianskeho zákonníka; na uvedenom základe dochádza podľa dovolacieho súdu k tzv. skrytej medzere v zákone, čo v konkrétnom prípade znamená, že jazykový význam ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je širší, než si to vyžaduje jeho teleologické pozadie a vo svojich dôsledkoch vyjadruje naliehavú potrebu prijatia pravidla, v zmysle ktorého ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka sa neuplatní v prípadoch, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp.zn. 4Cdo/132/2021 zo dňa 15.12.2022 prijal právny záver, že aplikácia osobitného ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka a pri premlčaní práva dodávateľa na zaplatenie celej pohľadávky, sa pri strate výhody splátok (§ 565 Občianskeho zákonníka) spravuje začiatok plynutia premlčacej lehoty všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka.

36. V prípade ak by súd nezamietol žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie a počítal by, že pre začiatok plynutia premlčacej doby je určujúca výzva zo dňa 17.10.2019 (tak ako to tvrdil aj žalobca) premlčacia doba vyplývajúca z ustanovenia § 101 OZ by začala plynúť dňa 18.10.2019 a uplynula by dňa 18.10.2022. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 11.11.2022, teda po uplynutí zákonnej trojročnej lehoty, žalobcovi by nebolo možné takto premlčané právo priznať (§ 100 OZ) ani v prípade, ak by žaloba nebola zamietnutá pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že v období od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021 premlčacia doba neplynula a došlo k jej predĺženiu o 76 dní, ale stotožňuje sa s názorom Krajského súdu v Trnave vyslovenom v rozhodnutí 24CoCsp/53/2022 zo dňa 28.09.2022, podľa ktorého ustanovenie § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z. upravuje spočívanie iba tých lehôt, ktoré by vo vyššie uvedenom časovom rozpätí uplynuli a po odpadnutí prekážky - v tomto prípade zákonom vymedzeným termínom, ich plynutie pokračuje. Citované ustanovenie § 1 a § 8 nemožno vykladať tak, že v danom vymedzenom časovom období neplynú (prerušujú sa) všetky premlčacie doby, ktoré plynuli počas obdobia vymedzeného v citovaných ustanoveniach. Z dôvodovej správy k cit. zákonu je zrejmé, že účelom zákonodarcu bola ochrana osôb v období časovo definovanom v § 1 a § 8 zák. č. 62/2020 Z. z. pred premlčaním alebo zánikom práv v dôsledku obmedzení súvisiacich s pandémiou COVID-19, ktoré by mohli zabrániť uplatňovaniu alebo bráneniu ich práv na súde. Podľa názoru súdu by bolo predĺženie premlčacej lehoty o 76 dní na uplatnenie alebo bránenie práva na súde, ku ktorých premlčaniu nedošlo, ani nemalo dôjsť v dotknutom období (od 27.03.2020 do 30.04.2020 a v období od 19.01.2021 do 28.02.2021), ale až po viac ako roku od jeho uplynutia, neprímeranou výhodou pre veriteľov.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Žalovanej ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech, vzniklo právo na plnú náhradu trov konania voči žalobcovi. Žalovanej však súd náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnila a ani jej žiadne v súvislosti s týmto konaním nevznikli s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 ods. 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.